

Sms'er kan gå galt i byen

Nutidens mennesker har taget de kortfattede sms'er til sig. Der sendes ufattelige mængder sms'er rundt i luften hver eneste dag, og det kan være vældig nyttigt i mange situationer, men nu viser en amerikansk undersøgelse, at det også kan være temmelig risikabelt, fordi vi måske i mange tilfælde misforstår de ultrakorte beskeder vi modtager.

De amerikanske forskere viste gennem en række undersøgelser, at vi selv tror, at de beskeder, vi sender, er meget mere klare og umisforståelige, end de sandsynligvis er i virkelig-

heden. Eller med andre ord, at sms'er kan blive misforstået i en grad, som afsenderne slet ikke havde forestillet sig.

I en af disse undersøgelser bad man en række forsøgspersoner om at udforme to sms'er om hver af en række af almindelige emner, fx om præsidenten, om økonomien i USA, om sundhedstilstanden i USA og flere andre emner. For hver af disse emner skulle forsøgspersonen udforme to sms'er, en der var lige ud ad landevejen og altså gav direkte udtryk afsenderens mening, og en der var ironisk eller sarkastisk. Om emnet "præsidenten" kunne en (kritisk) forsøgsperson således skrive den første sms som "Jeg synes præsidenten gør alt det galt, det er muligt at gøre galt" og den sarkastiske sms kunne lyde "Jeg synes, det er helt vidunderligt, hvad den præsident går og laver".

For hver af disse sms'er skulle forsøgspersonerne vurdere, hvor høj risiko der ifølge deres egen opfattelse var, for at modtageren på den ene eller anden måde ville misforstå beskeden. Misforståelser i denne forbindelse var selvfølgelig især det, at alvorligt mente beskeder blev opfattet (forkert) som ironiske, samt at de ironiske beskeder (lige så forkert) blev opfattet som alvorligt mente.

Derefter blev andre forsøgspersoner sat til at læse de forskellige sms'er og beskrive, hvordan de opfattede hver af sms'erne. Ud fra disse beskrivelser kunne man se, hvilke sms'er der blev opfattet som alvorligt mente, og hvilke der blev opfattet som ironiske eller sarkastiske. Også i dette tilfælde skulle forsøgspersonerne vurdere, hvor sikre de var i deres sag, altså hvor sikre de følte sig på, at deres opfattelse af hver enkelt besked var korrekt.

Denne undersøgelse afslørede en næsten forbløffende mangel på korrespondance mellem den mening, afsenderen havde lagt i sms-beskeden, og den mening, der blev opfattet hos modtagerne. Der var kort sagt masse tilfælde – ca. 25% af alle sms'erne – hvor et alvorligt ment budskab blev opfattet som ironisk, eller omvendt: hvor en ironisk ment sms blev taget alvorligt af modtageren.

Man kunne dog tænke sig, at dette resultat ikke så meget havde specielt med sms'er at gøre, men blot afslørede, at det i det hele taget er vanskeligere, end vi tror, til daglig at skelne mellem ironi og alvorlig mening i det, andre siger.

For at undersøge dette nærmere gentog de amerikanske

forskere det omtalte eksperiment, men denne gang med den væsentlige tilføjelse, at forsøgspersonerne ud over at sende deres beskeder som sms'er også skulle indtale dem på et bånd, så man kunne undersøge om andre modtagere bedre kunne skelne mellem alvor og ironi, når de hørte de korte budskaber oplæst af afsenderne. Denne undersøgelse fandt også mange misforståelser af sms'erne, men langt færre misforståelser af de indtalte og aflyttede beskeder. Det sidste er måske ikke så mærkeligt, når man tænker på, hvor stor en betydning tonefaldet har for vores opfattelse af det, andre siger, men netop denne forskel er ifølge forskerne sandsynligvis den vigtigste forklaring på de mange misforståelser af sms'er: De, der sender sms'erne, "hører" så at sige deres eget tonefald for deres indre øre og kan derfor ikke forestille sig,

at andre kan misforstå sms'en. Men de modtagere, der læser sms'en, "hører" det måske for deres indre øre med et helt andet tonefald, der så kan føre til en alvorlig misforståelse af den korte besked.

Disse forsøg viser altså, at vi nok skal være forsigtige med humor og ironi i sms'er. Da tonefaldet jo ikke kan ses på den lille skærm, er der nok større risiko for, at sådanne meddelelser med underforståede betydninger kan blive misforstået i langt højere grad, end vi selv er klar over.

tn

Kilde: Kruger, J., Epley, N., Parker, J. & Ng, Z-W. 82005).

Egocentrism Over EAN-nr.-Mail: Can We Communicate as Well as We Think? *Journal of Personality and Social Psychology*, 89(6). 925-936.